

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 3 december 2001

om Europeiska handikappåret 2003

(2001/903/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 13 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska gemenskapen har som mål att främja en hög nivå i fråga om sysselsättning och socialt skydd samt att förbättra levnadsstandarden och livskvaliteten i medlemsstaterna.
- (2) I gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter erkänns behovet av att vidta lämpliga åtgärder för integrering av funktionshindrade i det sociala och ekonomiska livet.
- (3) I den resolution om integrering av barn och ungdomar med funktionshinder i det vanliga utbildningssystemet som utfärdades av rådet och utbildningsministrarna, församlade i rådet, den 31 maj 1990 betonas det att "medlemsstaterna har beslutat att vid behov intensifiera sina ansträngningar för att när så är lämpligt integrera elever och studenter med funktionshinder i det vanliga utbildningssystemet eller uppmuntra till sådan integrering".

(4) I den resolution om lika möjligheter för människor med funktionshinder ⁽⁵⁾ som utfärdades av rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, den 20 december 1996 och i rådets resolution av den 17 juni 1999 om lika möjligheter till sysselsättning för personer med funktionshinder ⁽⁶⁾, bekräftas att lika möjligheter att ta del i det sociala och ekonomiska livet är en grundläggande rättighet för funktionshindrade.

(5) I slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon den 23–24 mars 2000 anmodas medlemsstaterna att i högre grad beakta social utslagning i sin sysselsättnings-, utbildnings-, hälso- och bostadspolitik och att utarbeta prioriterade åtgärder som riktar sig till särskilda målgrupper, till exempel funktionshindrade.

(6) I den europeiska sociala agenda som antogs vid Europeiska rådet i Nice den 7, 8 och 9 december 2001 ⁽⁷⁾ fastställs det att Europeiska unionen "särskilt i samband med det europeiska året för personer med funktionshinder (2003) [skall] utveckla alla åtgärder som syftar till en bättre integrering av personer med funktionshinder inom alla områden av samhällslivet".

(7) År 2003 är det tio år sedan Förenta nationernas generalförsamling antog standardregler för att tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet, vilka har möjliggjort stora framsteg när det gäller en inställning till handikappfrågor som överensstämmer med principerna om mänskliga rättigheter.

(8) Detta beslut respekterar de grundläggande rättigheterna och följer de principer som erkänns i bland annat Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ⁽⁸⁾. Beslutet syftar särskilt till att främja tillämpningen av principerna om icke-diskriminering och integrering av personer med funktionshinder.

⁽¹⁾ EGT C 240 E, 28.8.2001, s. 160.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 15 november 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ Yttrandet avgivet den 17 oktober 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁴⁾ Yttrandet avgivet den 15 november 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁵⁾ EGT C 12, 13.1.1997, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT C 186, 2.7.1999, s. 3.

⁽⁷⁾ EGT C 157, 30.5.2001, s. 4.

⁽⁸⁾ EGT C 364, 18.12.2000, s. 1.

- (9) Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har anmodat gemenskapen att ge ökat stöd till de insatser som görs i medlemsstaterna för att främja lika möjligheter för funktionshindrade så att de kan integreras i samhället.
- (10) Den 10 maj 2000 antog kommissionen meddelandet "För ett Europa fritt från hinder för personer med funktionsnedsättning" där den åtar sig att utarbeta och stödja en övergripande och integrerad strategi för att övervinna de sociala, byggnadsmässiga och designmässiga hinder som i onödan begränsar funktionshindrades möjligheter på det sociala och ekonomiska området. Parlamentet har enhälligt antagit en motsvarande resolution.
- (11) Den genom direktiv 2000/78/EG ⁽¹⁾ inrättade allmänna ramen för likabehandling i arbetslivet och det genom beslut 2000/750/EG ⁽²⁾ inrättade gemenskapshandlingsprogrammet mot diskriminering för att stödja och komplettera de lagstiftningsåtgärder som vidtas av gemenskapen och av medlemsstaterna, syftar till att ändra sedvänjor och attityder genom att mobilisera berörda aktörer och främja utbyte av information och goda lösningar.
- (12) Utestängningen av funktionshindrade från arbetsmarknaden har ett klart samband med attitydrelaterade hinder och bristande information om funktionshinder, varför det är nödvändigt att i samhället skapa bättre förståelse för funktionshindrades rättigheter, behov och potential; det behövs också gemensamma insatser av alla berörda parter för att utveckla och öka informationen och utbytet av goda lösningar.
- (13) Ökad medvetenhet skapas främst genom verkningsfulla åtgärder som vidtas av medlemsstaterna och som bör kompletteras med samlade insatser på europeisk nivå, och Europeiska handikappåret kan fungera som katalysator för att öka medvetenheten och skapa nya impulser.
- (14) Det behövs överensstämmelse och komplementaritet med andra gemenskapsinsatser, särskilt åtgärder för att bekämpa diskriminering och social utslagning och för att främja utbildning, mänskliga rättigheter och jämställdhet.
- (15) Enligt det gemensamma uttalandet av den 20 juli 2000 skall budgetmyndigheten yttra sig om huruvida nya förslag som påverkar budgeten är förenliga med finansieringsramen utan att det medför några nedskärningar i de befintliga programmen.
- (16) Enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) skall ett närmare samarbete upprättas på det sociala området mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och de länder i

Europeiska frihandelssammanslutningen som deltar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (Efta/EES), å andra sidan. Europeiska handikappåret bör vara öppet för, å ena sidan, kandidatländerna i Central- och Östeuropa, enligt bestämmelserna i Europaavtalen, i tilläggsprotokollen till dessa och i de beslut som fattas av respektive associeringsråd, och för, å andra sidan, Cypern, Malta och Turkiet, med finansiering genom extra anslag enligt förfaranden som beslutas om i samråd med dessa länder.

- (17) Ett finansiellt referensbelopp enligt punkt 34 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet ⁽³⁾ har införts i detta beslut utan att detta påverkar budgetmyndighetens befogenheter enligt fördraget.
- (18) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, som syftar till att på europeisk nivå skapa medvetenhet om funktionshindrades rättigheter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, bland annat på grund av behovet av multilaterala partnerskap, det transnationella utbytet av information och spridningen av goda lösningar i hela gemenskapen, och de därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (19) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽⁴⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska handikappåret

År 2003 skall utses till "Europeiska handikappåret".

Artikel 2

Mål

Målen för Europeiska handikappåret skall vara följande:

- a) Att öka medvetenheten om funktionshindrades rätt till skydd mot diskriminering och deras rätt till att fullt ut och på lika villkor utnyttja sina rättigheter.

⁽¹⁾ EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽²⁾ EGT L 303, 2.12.2000, s. 23.

⁽³⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- b) Att uppmuntra till eftertanke och diskussion om vilka åtgärder som krävs för att främja lika möjligheter för funktionshindrade i Europa.
- c) Att främja erfarenhetsutbyte när det gäller goda lösningar och verkningsfulla strategier som utarbetas på lokal, nationell och europeisk nivå.
- d) Att stärka samarbetet mellan alla berörda parter, bland annat regeringar, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, sociala myndigheter, den privata sektorn, sammanslutningar, frivilligorganisationer samt funktionshindrade och deras familjer.
- e) Att förbättra kommunikationen angående funktionshinder och främja en positiv bild av funktionshindrade.
- f) Att öka medvetenheten om att funktionshindrade är en heterogen grupp och att det finns många olika former av funktionshinder.
- g) Att öka medvetenheten om att funktionshindrade diskrimineras på många olika sätt.
- h) Att göra en särskild insats för att öka medvetenheten om funktionshindrade barns och ungdomars rätt till utbildning på lika villkor för att främja och stödja deras fulla integration i samhället och främja utvecklingen av ett europeiskt samarbete mellan lärare som undervisar barn och ungdomar med funktionshinder för att förbättra integrationen av elever och studenter med särskilda behov i vanliga eller specialiserade utbildningsinstitutioner samt i de nationella och europeiska utvecklingsprogrammen.

Artikel 3

Insatsernas innehåll

1. De insatser som är avsedda att uppnå målen i artikel 2 kan omfatta utarbetandet av eller stöd till följande:
 - a) Möten och evenemang.
 - b) Informationskampanjer i Europeiska unionens samtliga medlemsstater.
 - c) Samarbete med massmedierna.
 - d) Gemenskapsomfattande undersökningar och rapporter.
2. De insatser som avses i punkt 1 beskrivs närmare i bilagan.

Artikel 4

Genomförande på gemenskapsnivå

Kommissionen skall se till att de gemenskapsinsatser som ingår i detta beslut genomförs i enlighet med bilagan.

Kommissionen skall anordna ett regelbundet åsiktsutbyte på gemenskapsnivå med representanter för funktionshindrade för att diskutera utformningen, genomförandet och uppföljningen

av Europeiska handikappåret. Kommissionen skall för detta ändamål ställa relevant information till förfogande för dessa representanter. Kommissionen skall informera den kommitté som inrättas enligt artikel 6.1 om sin ståndpunkt.

Artikel 5

Genomförande på nationell nivå

1. Varje medlemsstat skall ansvara för samordningen och genomförandet på nationell nivå av de insatser som föreskrivs i detta beslut, bland annat urvalsförfarandet för projekt enligt del B i bilagan.

I detta syfte skall varje medlemsstat inrätta eller utse ett nationellt samordningsorgan eller motsvarande som skall organisera medlemsstatens deltagande i Europeiska handikappåret. Detta organ skall se till att det representerar ett brett spektrum av handikapporganisationer och andra relevanta aktörer.

2. De åtgärder som krävs för att fastställa det övergripande stöd som skall anslås till medlemsstaterna för att stödja insatser på nationell, regional och lokal nivå skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 6.2. Övergripande stöd skall endast beviljas offentligt rättsliga organ eller organ som på medlemsstaternas ansvar anförtrots uppgifter som faller under offentlig förvaltning.

3. Förfarandet för utnyttjande av det övergripande stödet skall fastställas i ett avtal mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten.

Förfarandet skall särskilt, i enlighet med budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾, omfatta

- a) de åtgärder som skall vidtas,
- b) de kriterier som skall tillämpas vid val av mottagare,
- c) villkoren för beviljande av stöd och beloppets storlek, och
- d) regler för övervakning, utvärdering och ekonomistyrning av det övergripande stödet.

Artikel 6

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté (nedan kallad kommittén).
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.
3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 7

Finansiella bestämmelser

1. De gemenskapsomfattande insatser som beskrivs i del A i bilagan kan beviljas stöd med upp till 80 %, eller bli föremål för ett upphandlingsförfarande som finansieras ur Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

⁽¹⁾ EGT L 356, 31.12.1977, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 762/2001 (EGT L 111, 20.4.2001, s. 1).

2. De lokala, regionala eller nationella insatser, eventuellt med en transnationell dimension, som beskrivs i del B i bilagan kan medfinansieras ur Europeiska gemenskapernas allmänna budget med upp till 50 % av den totala kostnaden.

Artikel 8

Ansöknings- och urvalsförfarande

1. Beslut om finansiering och medfinansiering av insatser enligt artikel 7.1 skall antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 6.2. Kommissionen skall säkerställa en balanserad fördelning av medel mellan de olika relevanta verksamhetsområdena.

2. Ansökningar om medfinansiering av insatser enligt artikel 7.2 skall lämnas till medlemsstaterna. På grundval av yttrande från de nationella samordningsorganen skall medlemsstaterna göra urvalet och anslå ekonomiskt stöd till utvalda sökande i enlighet med artikel 5.3.

Artikel 9

Överensstämmelse och komplementaritet

Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna se till att de insatser som föreskrivs i detta beslut är förenliga med andra gemenskapsinsatser och gemenskapsinitiativ.

Kommissionen skall också se till att lämpliga åtgärder vidtas så att personer med funktionshinder kan delta på lika villkor i gemenskapsprogram och gemenskapsinitiativ.

Kommissionen skall också se till att komplementariteten är optimal mellan Europeiska handikappåret och andra befintliga initiativ och resurser på gemenskapsnivå samt på nationell och regional nivå, där sådana kan bidra till att målen för Europeiska handikappåret uppnås.

Artikel 10

Deltagande av Efta/EES-länderna, de associerade länderna i Central- och Östeuropa samt Cypern, Malta och Turkiet

Europeiska handikappåret skall vara öppet för följande länder:

- a) Efta/EES-länderna i enlighet med bestämmelserna i EES-avtalet.
- b) Kandidatländerna i Central- och Östeuropa i enlighet med bestämmelserna i Europaavtalen, i tilläggsprotokollen till dessa och i de beslut som fattas av respektive associeringsråd.

- c) Cypern, Malta och Turkiet, vars deltagande skall finansieras genom extra anslag enligt förfaranden som beslutas i samråd med dessa länder.

Artikel 11

Budget

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförande av detta beslut skall vara 12 miljoner euro.

2. De årliga anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom budgetplanen.

3. Insatser för att förbereda invigningen av Europeiska handikappåret kan finansieras från och med den 1 januari 2002.

Artikel 12

Internationellt samarbete

Kommissionen kan inom ramen för detta beslut samarbeta med relevanta internationella organisationer.

Artikel 13

Uppföljning och utvärdering

Kommissionen skall senast den 31 december 2004 till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén överlämna en rapport om genomförandet, resultatet och den övergripande utvärderingen av alla de insatser som föreskrivs i detta beslut, inklusive en utvärdering av effekterna på sikt av dessa insatser. Kommissionen skall se till att denna rapport utarbetas i förmedlingsformer som är tillgängliga för personer med funktionshinder.

Artikel 14

Ikraftträdande

Detta beslut skall offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Det får verkan samma dag som det offentliggörs.

Utfärdat i Bryssel den 3 december 2001.

På rådets vägnar

F. VANDENBROUCKE

Ordförande

BILAGA

BESKRIVNING AV DE INSATSER SOM AVSES I ARTIKEL 3

A. Gemenskapsomfattande åtgärder

1. Möten och evenemang:

- a) Anordnande av möten på gemenskapsnivå.
- b) Anordnande av evenemang som syftar till att öka medvetenheten om funktionshindrades rättigheter, bland annat konferenser för att inviga och avsluta Europeiska handikappåret.

2. Informationskampanjer, inbegripet

- a) utformning av en logotyp och slogans för Europeiska handikappåret, vilka skall användas inom ramen för all verksamhet i samband med detta,
- b) en gemenskapsomfattande informationskampanj,
- c) framställning av verktyg och stöd som skall vara tillgängliga för funktionshindrade i hela gemenskapen,
- d) lämpliga initiativ genomförda av europeiska handikapporganisationer som syftar till att sprida information om Europeiska handikappåret och som bland annat är anpassade till behoven hos människor med specifika eller flerdolda funktionshinder och/eller hos funktionshindrade som utsätts för diskriminering på flera grunder,
- e) anordnande av europeiska tävlingar där man belyser vad som uppnåtts och vilka erfarenheter som gjorts inom de teman som ingår i Europeiska handikappåret.

Kommissionen skall se till att handikapporganisationerna kan medverka vid utarbetandet av budskap och bilder i samband med informationskampanjen.

3. Andra insatser:

Samarbete med massmedierna för att sprida information om Europeiska handikappåret, använda nya verktyg som gör det lättare att få tillgång till denna information (till exempel textning för hörselskadade och bildbeskrivning för synskadade), och till andra program i möjligaste mån, samt för att förbättra kommunikationen med funktionshindrade.

Gemenskapsomfattande enkäter och undersökningar, bland annat en rad frågor som syftar till att bedöma inverkan av Europeiska handikappåret och som skall ingå i en Eurobarometer-undersökning samt en utvärderingsrapport om Europeiska handikappårets effektivitet och verkan. I denna undersökning bör man också utvärdera de insatser som görs för att integrera dessa personer i gemenskapen, framför allt genom de program som skall främja ett självständigt sätt att leva.

4. Denna finansiering kan ha följande form:

- Direktköp av varor och tjänster, särskilt inom kommunikation, genom öppet eller selektivt anbudsförfarande.
- Direktköp av konsulttjänster, genom öppet eller selektivt anbudsförfarande.
- Anslag till utgifter för särskilda evenemang på europeisk nivå som syftar till att framhäva och öka medvetenheten om Europeiska handikappåret. Denna typ av finansiering får uppgå till högst 80 %.

B. Nationella åtgärder

Insatser på lokal, regional, nationell eller transnationell nivå kan uppfylla villkoren för att finansieras ur gemenskapens budget till högst 50 % av kostnaderna, beroende på förslagens art och innehåll. Insatserna kan bl.a. gälla följande:

- 1. Evenemang kring teman som har ett samband med målen för Europeiska handikappåret, bland annat en invigning av handikappåret.
- 2. Informationskampanjer och insatser för att sprida exempel på goda lösningar, utöver dem som beskrivs i punkt 2 i del A i denna bilaga.
- 3. Utdelande av priser eller anordnande av tävlingar.
- 4. Enkäter och undersökningar, utöver dem som nämns under punkt 3 i del A.

C. Åtgärder som inte kan få ekonomiskt stöd ur gemenskapens budget

Gemenskapen kommer att ge moraliskt stöd, inbegripet skriftligt tillstånd att använda logotypen och annat material som är förknippat med Europeiska handikappåret, till initiativ som tas av offentliga eller privata organisationer, när dessa organisationer kan visa kommissionen att initiativen redan inletts eller kommer att inledas under 2003 och kan bidra till att ett eller flera av målen för Europeiska handikappåret uppnås.

För genomförandet av detta beslut kan kommissionen, till ömsesidig nytta för kommissionen och mottagarna, ta i anspråk tekniskt och/eller administrativt stöd i samband med fastställande, förberedelse, förvaltning, uppföljning, revision och översyn av programmet eller projekten.

Kommissionen kan även utföra undersökningar, anordna expertmöten, vidta åtgärder för information och publicering som direkt hänger samman med målet för detta beslut.
